باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی‌درس : **علوم اجتماعی**	پایه: **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	مدت امتحان:**۸۰ دقیقه**
رشته : **ریاضی فیزیک– علوم تجربی**	تعداد صفحه: **۳**	**تاریخ امتحان: ۲۶/ ۰۵/ ۱۳۹۹**	ساعت شروع: **۸ صبح**
دانش آموزان روزانه سراسرکشوردر **نوبت شهریورماه** سال **۱۳۹۹**			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱	**الف) بخش الزامی** **دانش آموزان عزیز به سؤالات ۱ تا ۱۲ (جهت کسب ۱۶ نمره) پاسخ دهید.** در عبارات زیر موارد صحیح و غلط را مشخص کنید: الف) بسته شدن ناخودآگاه چشم درمواجهه با خطر،کنش فردی محسوب می‌شود. ب) آداب و رسوم عروسی و عزاداری، ازمصادیق فرهنگ به شمارمی‌اید. ج) هرجامعه ای بر اساس هویت خود، با طبیعت و بدن آدمی تعامل می‌کند. د) در نخستین رویارویی‌ها، قدرت اقتصادی و فرهنگی جوامع غربی، جوامع اسلامی را به خودختگی فرهنگی دچار ساخت.	۲
۲	جاهای خالی را با عبارات مناسب پر کنید: الف) قرار گرفتن بر سر دو راهی، یکی از ویژگی های کنش را نشان می‌دهد. آن ویژگی، ..... بودن کنش است. ب) ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق ..... تحقق می‌یابند. ج) امر به معروف و نهی از منکر از جمله راهکارهای اسلام برای ..... و کنترل اجتماعی است. د) اگر فرهنگی که اعتبار اجتماعی خود را از دست می‌دهد، فرهنگ حق باشد و جهت تغییرات به سوی فرهنگ باطل باشد، تحول فرهنگی ..... است.	۲
۳	سؤالات چهار گزینه ای: الف) کدام گزینه در مورد پیامدهای ارادی و غیرارادی کنش صحیح است؟ ۱- پیامدهای ارادی کنش، قطعی و حتمی‌اند اما پیامدهای غیرارادی کنش، احتمالی‌اند. ۲- پیامدهای ارادی، کنش نیستند بلکه نتیجه طبیعی کنش‌اند. ۳- عوض شدن هوای کلاس بعد از باز کردن پنجره، پیامد ارادی کنش است. ۴- پیامدهای غیرارادی کنش قطعی هستند؛ یعنی حتما انجام می‌شوند. ب) عبارت زیر نشانگر رابطه میان کدامیک از ابعاد هویت بر یکدیگر است؟ *" یک انسان با تقوا، جهانی را تغییر می دهد."* ۱- جسمانی بر نفسانی ۲- نفسانی بر اجتماعی ۳- جسمانی براجتماعی ۴- اجتماعی بر نفسانی ج) اگر شخصی شغل خود را تغییردهد امّا شغل جدید، موقعیت اجتماعی او را تغییر ندهد، تحرک اجتماعی ..... دارد. ۱- میان نسلی نزولی ۲- افقی ۳- درون نسلی صعودی ۴- نزولی د) هویت فرهنگی جامعه بر اساس ..... آن شکل می‌گیرد. ۱- آرمان‌ها و ارزش‌های ۲- هنجارها و عقاید ۳- عقاید و ارزش‌های ۴- هنجارها و نمادهای	۲
	«ادامه سؤالات در صفحه دوم»	

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی www.kanoon.ir

باسمه تعالی

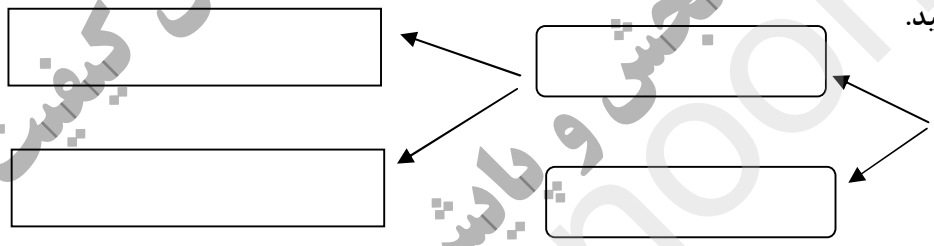
سؤالات امتحان نهایی‌درس : **علوم اجتماعی**	پایه: **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	مدت امتحان:**۸۰ دقیقه**
رشته : **ریاضی فیزیک– علوم تجربی**	تعداد صفحه: **۳**	**تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۵ /۲۶**	ساعت شروع: **۸ صبح**
دانش آموزان روزانه سراسرکشوردر **نوبت شهریورماه** سال **۱۳۹۹**			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۴	**به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.** الف) دو ابزار مهم شناخت عقاید و ارزش‌ها را نام ببرید. ب) وجود نظریات متفاوت در باره‌ی هویت نشانه چیست؟ ج) جامعه برای پیشگیری از کجروی‌های اجتماعی و کنترل آن‌ها چه روش‌هایی به کار می‌گیرد؟ (ذکر دو مورد) د) متفکران ایرانی در نقد رویکرد تقلیدی به فرهنگ غرب، چه کتابهایی تدوین کردند؟ (ذکر دو مورد)	۲
۵	هر یک از تعاریف ستون **اول** به کدام یک از مفاهیم ستون **دوم** اشاره دارد؟ (۱ مورد اضافی است) **تعاریف**: الف) جامعه خودباخته‌ای که در مواجهه با جامعه دیگر، هویت فرهنگی خود را از یاد می‌برد. ب) فرهنگ هایی که مانع شناخت انسان از عالم و آدم می‌شوند. ج) جامعه‌ای که اعضای آن در گزینش عناصر فرهنگی جامعه دیگر، حالت فعّال و خلّاق خود را از دست داده‌اند. د) بیگانه شدن انسان از خودش. **مفاهیم**: ۱- از خودبیگانگی فرهنگی ۲- ازخودبیگانگی فطری ۳- ازخودبیگانگی ۴- خودباختگی فرهنگی ۵- ازخودبیگانگی تاریخی	۱
	سؤالات تشریحی	
۶	چرا پدیده‌های اجتماعی معنادارند؟	۱
۷	لایه های سطحی و عمیق فرهنگ را مقایسه کنید.	۱
۸	تفاوت فرهنگ حق و فرهنگ باطل را بنویسید.	۱
۹	آیا فرصتهای پیش روی افراد برای تحرک اجتماعی وکسب هویتهای جدید درجوامع مختلف، یکسان است؟ توضیح دهید.	۱
۱۰	هویت فرهنگی جامعه تا چه زمانی دوام می‌آورد؟ چه زمانی تداوم فرهنگی آن با چالش مواجه می‌شود؟	۱
۱۱	جوامع اسلامی از جمله ایران، با هجوم نظامی و سیاسی اقوام مختلف مواجه شده‌اند؛ جهان اسلام چگونه با این هجمه‌ها ها مقابله کرد؟ (ذکر دو مورد)	۱
۱۲	انقلاب اسلامی ایران چه تأثیری بر جوامع اسلامی داشته است؟	۱
	«ادامه سؤالات در صفحه سوم»	

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی www-kanoon.ir

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی‌درس : **علوم اجتماعی**	پایه: **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	مدت امتحان:**۸۰ دقیقه**
رشته : **ریاضی فیزیک– علوم تجربی**	تعداد صفحه: **۳**	**تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۵ /۲۶**	ساعت شروع: **۸ صبح**
دانش آموزان روزانه سراسرکشوردر **نوبت شهریورماه** سال **۱۳۹۹**			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
	ب)بخش انتخابی **دانش آموز عزیز جهت کسب ۴ نمره، از سؤالات ۱۳ تا ۲۰ فقط ۴ سؤال را به دلخواه پاسخ دهید.**	
۱۳	مرز و محدوده فرهنگ آرمانی و فرهنگ واقعی بر چه اساس تغییر می‌کند؟ توضیح دهید.	۱
۱۴	ویژگی‌های هویتی اکتسابی و انتسابی را با مثال مقایسه کنید.	۱
۱۵	زبان فارسی چگونه توانست به زبان دوم جهان اسلام تبدیل شود؟	۱
۱۶	نمودار زیر را کامل کنید. علل تحولات فرهنگی 	۱
۱۷	تبعیت اراده یک انسان از انسان دیگر به چند صورت انجام می‌پذیرد؟ نام برده و شرح دهید.	۱
۱۸	نظام سیاسی لیبرال دموکراسی را تعریف کنید.	۱
۱۹	چرا تأمین جمعیت مناسب برای یک جامعه مسئله‌ای هویتی است؟	۱
۲۰	چرا جوامع غربی علیه ایران جنگ اقتصادی تمام عیاری به راه انداخته‌اند؟	۱
	سربلند و پیروز باشید	۲۴

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی
www.kanoon.ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: **علوم اجتماعی**	رشته:**ریاضی فیزیک – علوم تجربی**	ساعت شروع:**۸ صبح**	مدّت امتحان:**۸۰ دقیقه**
پایه: **دوازدهم** دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه :**۲**	تاریخ امتحان: **۱۳۹۹/۰۵/۲۶**	
دانش آموزان روزانه سراسرکشور در شهریورماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف)غلط (صفحه۴) ب) صحیح (صفحه ۱۶) ج)صحیح(صفحه ۳۶) د) غلط (صفحه ۶۱)	۲
۲	الف) ارادی (ص۳) ب) کنش اجتماعی(ص۱۲) ج) جامعه پذیری(ص۴۳) د) منفی (ص۵۲)	۲
۳	الف)گزینه ۴ (پیامد غیر ارادی) (ص۶) ب) گزینه ۲ (نفسانی بر اجتماعی) (ص۳۵) ج) گزینه ۲(افقی) (ص۴۵) د) گزینه ۳ (عقاید و ارزشها) (ص۵۱)	۲
۴	الف) عقل و وحی (ص۲۷) ب) نشانهٔ این است که امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت وجود دارد. (ص۳۸) ج) تبلیغ و اقناع - تشویق و پاداش - تنبیه و مجازات (۲مورد کافی است) (ص۴۳) د) غرب زدگی- بازگشت به خویشتن - خدمات متقابل اسلام و ایران- فطرت (ذکردو مورد کافی است صفحه۶۱)	۲
۵	الف) ۵ ب) ۲ ج) ۴ د) ۳ صفحه ۵۴-۵۵	۱
۶	پدیده های اجتماعی را انسان ها در ارتباط با یکدیگر به وجود می‌آورند و چون افراد با آگاهی ، اراده و هدف عمل می‌کنند، پدیده های اجتماعی معنا دارند. (ص۱۲)	۱
۷	لایه‌های سطحی (هنجارها و نمادها) امکان تغییر بیشتری دارند. لایه های عمیق(عقاید و ارزش‌ها)کمتر در معرض تغییر قرار می گیرند و تأثیرات همه جانبه و فراگیردارند و در مقایسه با هنجارها و نمادها اهمیت بیشتری دارند. به همین دلیل،تغییرات اساسی در لایه های عمیق فرهنگ آن را به فرهنگ دیگری تبدیل می کند.(برای هر قسمت ذکر دو ویژگی کافی است) (ص۱۶)	۱
۸	بخش هایی از فرهنگ که از نظر علمی صحیح و مطابق فطرت انسان باشد، فرهنگ حق و بخش هایی که از نظر علمی قابل دفاع نباشد و بر اساس خرافات شکل گرفته باشد، فرهنگ باطل است. (ص۲۶)	۱
۹	یکسان نیست. هر جامعه ای به تناسب عقاید و ارزش های خود، برخی تحرک های اجتماعی وتغییرات هویتی را تشویق و برخی دیگر را منع می کند؛ برخی هویت ها را می پذیرد و برخی دیگر را نمی پذیرد. (ص۴۶)	۱
۱۰	هویت فرهنگی جامعه تا زمانی دوام می آورد که عقاید و ارزش های مربوط به آن مورد پذیرش اعضای جامعه و برای آنها مهم باشد. هر گاه عقاید وارزش ها، اهمیت و اعتبار خود را نزد اعضای یک جامعه از دست بدهند، تداوم هویت فرهنگی آن جامعه با چالش مواجه می شود. (ص ۵۱)	۱
۱۱	۱: در جنگ های صلیبی، مهاجمان را دفع کردند. (ذکر دو مورد) ۲: در حملهٔ مغول، مهاجمان را درون فرهنگ خود جذب و هضم کردند ۳: مواجههٔ فرهنگ جدید غرب با جوامع و فرهنگ اسلامی تجربهٔ جدیدی است که هنوز به پایان خود نرسیده است. صفحه ۶۰	۱

www.kanoon.ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: **علوم اجتماعی**	رشته:**ریاضی فیزیک – علوم تجربی**	ساعت شروع:**۸ صبح**	مدّت امتحان:**۸۰ دقیقه**
پایه: **دوازدهم** دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه :**۲**	تاریخ امتحان: **۱۳۹۹/۰۵/۲۶**	
دانش آموزان روزانه سراسرکشور در شهریورماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۲	جوامع اسلامی با الهام گرفتن از انقلاب اسلامی ایران، هویت خود را بیرون از تصاویری که فرهنگ غربی القا می‌کرد، جست وجو می‌کنند و به این ترتیب، اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی جدید در جهان ظاهر می‌شود. (ص۶۴)	۱
	پاسخ سؤالات انتخابی: **"مصحح گرامی اگر دانش آموز به بیش از ۴ سؤال انتخابی پاسخ داده باشد، فقط ۴ سؤال اول را تصحیح نمایید."**	
۱۳	مرز و محدودهٔ فرهنگ آرمانی و فرهنگ واقعی بر اساس عمل مردم تغییر می‌کند هر اندازه مردم مطابق آرمان‌ها و ارزش‌ها عمل کنند، به همان اندازه، آرمان‌ها وارد فرهنگ واقعی می‌شوند. (ص۲۴)	۱
۱۴	انتسابی: ما در شکل گیری بعضی ویژگی های هویتی نقشی نداریم مانند مکان یا زمان تولد یا دختر و پسر بودن. اکتسابی: بسیاری از ویژگی های هویتی را خودمان شکل می دهیم یا در شکل گیری آنها نقش و سهم زیادی داریم مانند صفات اخلاقی و روانی (هر مثال صحیح دیگر، نمره دارد) (ص۳۳)	۱
۱۵	زبان فارسی به دلیل مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام، از محدوده زبان سیاسی مشترک اقوام ایرانی فراتر رفت و به عنوان زبان دوم جهان اسلام، در مناطق مختلف جهان اسلام، گسترش یافت. (ص۵۹)	۱
۱۶	علل تحولات فرهنگی ← درونی ← ابداعات و نوآوری‌های مثبت و منفی افراد علل تحولات فرهنگی ← بیرونی ← کاستی‌ها و بن بست‌های درون فرهنگ (صفحه۵۲کتاب)	۱
۱۷	۱-تبعیت با کراهت؛ تبعیتی است که ناشی از تهدید و ترس باشد ۲-تبعیت با رضایت؛ تبعیتی است که با رضایت و میل درونی همراه است. (ص۶۹)	۱
۱۸	لیبرال دموکراسی نوعی نظام سیاسی است که ادعا می‌کند با *خواست و ارادهٔ اکثریت مردم* سازمان می‌یابد این نظام سیاسی هیچ *حقیقت و فضیلتی را به رسمیت نمی‌شناسد* و حکومتی *دنیوی و این جهانی* است. (ص۷۴)	۱
۱۹	جمعیتی که جامعه زمینه ساز گسترش فرهنگ آن است کاهش جمعیتی که جامعه امکان تسلط جوامع و فرهنگ های دیگر برآن جامعه را فراهم می‌آورد از این رو تأمین جمعیت مناسب برای یک جامعه، مسئله‌ای هویتی است. (ص۷۷)	۱
۲۰	برخی از کشورهای سلطه‌گر غرب که از سویی اقتصاد را اساس همه چیز می‌پندارند و از سوی دیگر، تمامی شیوه‌های غیراقتصادی را نابود شده می‌بینند، پاشنهٔ آشیل ایران اسلامی را اقتصاد می‌دانند؛ از این رو جنگ اقتصادی تمام عیاری را علیه کشور ما به راه انداخته‌اند. (ص۸۱)	۱
	"به پاسخ هایی که از نظر مصحح محترم به راهنمای تصحیح نزدیک است نمره تعلق می گیرد."	۲۴